

LUXEMBOURG

Tisk a informace

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 39/08

24. června 2008

Rozsudek Soudního dvora ve věci C-188/07

*Commune de Mesquer v. Total France SA, Total International Ltd***ZÁSADA „ZNEČIŠŤOVATEL PLATÍ“ VYŽADUJE FINANČNÍ ODPOVĚDNOST ZA NÁKLADY NA ODSTRANĚNÍ ODPADU VZNIKLÉHO V DŮSLEDKU HAVÁRIE ROPNÉHO TANKERU**

Požadavek náležitého provedení článku 15 směrnice o odpadech může vést k tomu, že výrobce výrobku, z něhož vznikl odpad, ponese náklady na odstranění odpadu vzniklého vypuštěním ropných látek do moře v důsledku havárie.

Italská společnost ENEL uzavřela se společností Total International Ltd smlouvu o dodávce těžkého topného oleje z přístavu Dunkerque (Francie) do přístavu Milazzo (Itálie). V rámci plnění této smlouvy prodala společnost Total raffinage distribution, nyní Total France SA, uvedený těžký topný olej společnosti Total International Ltd, která najala ropný tanker Erika, plující pod maltskou vlajkou. Dne 12. prosince 1999 tanker Erika ztroskotal u bretaňského pobřeží (Finistère, Francie), přičemž část z jeho nákladu a zásobníků unikla do moře a způsobila znečištění francouzského pobřeží Atlantického oceánu.

Obec Mesquer na základě směrnice o odpadech žalovala společnosti ze seskupení Total na náhradu nákladů, které vynaložila na vyčištění svého pobřežního území a odstranění odpadu z něj. Podle této obce představovaly ropné látky vypuštěné do moře v důsledku havárie odpadu ve smyslu směrnice, a náklady na jeho odstranění tak musely být přičteny společností Total International Ltd, respektive Total France, jakožto „předchozím držitelům“ odpadu nebo jakožto „výrobci výrobku, z něhož odpad vznikl“.

Aby mohl Cour de cassation (Francie) rozhodnout o kasačním opravném prostředku, který mu byl předložen, požádal Soudní dvůr o výklad příslušných ustanovení práva Společenství¹.

- ***Kotázce, zda musí být těžký topný olej vypuštěný do moře v důsledku havárie kvalifikován jako odpad ve smyslu směrnice***

¹ – Směrnice Rady 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech (Úř. věst. L 194, s. 39; Zvl. vyd. 15/01, s. 23), ve znění rozhodnutí Komise 96/350/ES ze dne 24. května 1996 (Úř. věst. L 135, s. 32; Zvl. vyd. 15/03, s. 59).

Soudní dvůr měl za to, že těžký topný olej přepravovaný tankerem nepředstavuje „odpad“, je-li využíván nebo uváděn na trh za hospodářsky výhodných podmínek a může-li být skutečně použit jako palivo bez potřeby předchozího procesu zpracování.

Nicméně takové ropné látky vypuštěné v případě havárie, které byly smíšeny s vodou, jakož i s usazeninami a které byly rozneseny podél pobřeží členského státu, kde byly vyvrženy, je třeba považovat za látky, které neměl jejich držitel v úmyslu vyrobit a jichž se zbavuje, i když nedobrovolně, při jejich přepravě, takže musí být kvalifikovány jako odpad ve smyslu směrnice.

- *K otázce, zda v případě havárie ropného tankeru mohou být výrobce těžkého topného oleje vypuštěného do moře nebo prodejce tohoto topného oleje a nájemce plavidla, které tuto látku přepravovalo, povinni nahradit náklady spojené s odstraněním takto vzniklého odpadu, přestože byla látka vypuštěná do moře přepravována třetí osobou, v projednávaném případě námořním dopravcem*

Soudní dvůr úvodem připomněl, že za okolností v projednávané věci směrnice o odpadech v souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ stanoví, že tyto náklady musí být nahrazeny „předchozími držiteli“ nebo „výrobcem výrobku, z něhož odpad vznikl“.

Soudní dvůr uvedl, že v případě havárie má tyto ropné látky v držení bezprostředně předtím, než se z nich stane odpad, vlastník plavidla, které tyto ropné látky přepravuje. **Za těchto podmínek může být vlastník plavidla považován za osobu, jejíž činností odpad vznikl, a může být z tohoto důvodu kvalifikován jako „držitel“ ve smyslu směrnice.**

Vnitrostátní soud však vzhledem k okolnostem, které je schopen posoudit pouze on sám, může za osobu, „jejíž činností odpad vznikl“, považovat prodejce ropných látek a nájemce plavidla, které je přepravovalo, dospěje-li k závěru, že tento prodejce-nájemce přispěl k riziku vzniku znečištění způsobeného uvedenou havárií, zejména pokud nepřijal opatření k předejití takové události, jako například opatření týkající se volby plavidla.

Soudní dvůr měl v tomto ohledu za to, že směrnice o odpadech nebrání tomu, aby členské státy v souladu s Úmluvou o občanskoprávní odpovědnosti² a Úmluvou o fondu³ přijaly ustanovení o omezení odpovědnosti vlastníka plavidla a nájemce nebo o jeho zproštění odpovědnosti, jakož i o zavedení fondu, jako je Mezinárodní fond pro náhradu škod způsobených ropným znečištěním (Fond).

Nicméně nejsou-li nebo nemohou-li být náklady na odstranění odpadu nahrazeny Fondem a brání-li ustanovení vnitrostátního práva členského státu, včetně práva vyplývajícího z mezinárodních úmluv, o omezení nebo zproštění odpovědnosti tomu, aby tyto náklady mohly být nahrazeny vlastníkem plavidla a nájemcem plavidla, přestože je třeba je považovat za „držitele“, **musí takové vnitrostátní právo umožnit, aby byly uvedené náklady nahrazeny „výrobcem výrobku, z něhož vznikl odpad“, který se takto rozšířil. V souladu se zásadou „znečišťovatel platí“ však může být takový výrobce povinen nahradit tyto náklady pouze tehdy, pokud v důsledku své činnosti přispěl k riziku vzniku znečištění způsobeného havárií plavidla.**

² – Mezinárodní úmluva o občanskoprávní odpovědnosti za škody způsobené ropným znečištěním, přijatá v Bruselu dne 29. listopadu 1969, ve znění protokolu podepsaného v Londýně dne 27. listopadu 1992 (Úř. věst. 2004, L 78, s. 32; Zvl. vyd. 11/50, s. 109).

³ – Mezinárodní úmluva o zřízení mezinárodního fondu pro náhradu škod způsobených ropným znečištěním, přijatá v Bruselu dne 18. prosince 1971, ve znění protokolu podepsaného v Londýně dne 27. listopadu 1992 (Úř. věst. 2004, L 78, s. 40; Zvl. vyd. 11/50, s. 117).

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Dostupné jazyky: BG, ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PT, RO

*Úplný text rozsudku se nachází na internetové stránce Soudního dvora
[C-188/07](#)*

Zpravidla ho lze konzultovat od 12 hod SEČ v den vydání.

*Pro více informací kontaktujte prosím Balázse Lehoczkého
Tel.: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028*

*Obrazové záznamy z vyhlášení rozsudku jsou dostupné na EBS „Europe by Satellite“, službě
poskytované Evropskou komisí, Generálním ředitelstvím pro komunikaci,
L-2920 Lucemburk, tel.: (00352) 4301 35177 fax: (00352) 4301 35249
nebo B-1049 Brusel, tel.: (0032) 2 2964106 fax: (0032) 2 2965956*